

04

การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจก ชาวไทยพวนแบบประยุกต์ ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

The Product Development from Applied Teenjok Pattern
of Thai Phuan People in Hadsiew Sub-district,
Si Satchanalai District, Sukhothai Province

เรือนขวัญ หุ่นเรียงใจ¹

Rueankhwan Roonreangjai¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มทอผ้า 30 คน และสถานประกอบการ 3 แห่ง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชม ณ ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในรอบ 3 เดือน จำนวน 169 คน และเครื่องมือที่นำมาใช้ในงานวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูลลวดลายและผลิตภัณฑ์ผ้าตีนจก แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมของการออกแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ กลุ่มเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากการผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ กลุ่มเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย แบบทดสอบสิ่งทอ สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า จากผลิตภัณฑ์กระเป๋ารูปแบบเดิม มีปัญหาในการใช้งานเนื่องจากผ้าทอตีนจกมีพื้นผิวที่ไม่เรียบเสมอกันทั้งผืน เมื่อผู้บริโภคนำผลิตภัณฑ์กระเป๋ามาใช้งานเส้นฝ้ายที่เกิดจากการทอจะเกี่ยวเกาะกับสิ่งต่างๆ จากพฤติกรรมการสัมผัสและขัดถูของผู้บริโภค ทำให้ลวดลายเกิดความเสียหายขาดเป็นขุย และมีสีจางลง ซึ่งไม่สะดวกต่อการใช้งาน ประกอบกับผลิตภัณฑ์กระเป๋ามีราคาที่สูงซึ่งส่งผลให้จำหน่ายได้เฉพาะกลุ่ม ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเริ่มจากการนำเส้นฝ้ายในท้องถิ่น คือฝ้ายหมักโคลน ทอผสมผสานร่วมกันกับเส้นฝ้ายประดิษฐ์ในอัตราส่วนที่แตกต่างกันและนำไปทดสอบคุณสมบัติของผ้าทอให้ทนต่อการขัดถู และทนต่อการอ่อนตัวของสีจากแสง พบว่าผ้าทอที่มีการผสมเส้นฝ้ายประดิษฐ์ 70%

¹ เทคโนโลยีการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

E-mail: rueankhwan.uru@gmail.com

เส้นฝ้ายหมักโคลน 30% มีความทนต่อการขัดถู และทนต่อการอ่อนตัวของสีจากแสงมากที่สุด แล้วนำไป ออกแบบร่างเป็นกระเป๋าโดยใช้แนวคิด “คีตฮู้” ร่วมกับแนวโน้มการออกแบบปี ค.ศ.2017 Textile Trend Report Spring/Summer ในการออกแบบกระเป๋า ทั้งหมด 3 รูปแบบ นำไปประเมินความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายผ้าตีนจกแบบประยุกต์ จำนวน 3 ท่าน พบว่า ความเหมาะสมของการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายตีนจกไทยพวนแบบประยุกต์ รูปแบบที่ 1 มีระดับความเหมาะสมตามหลักการออกแบบสูงที่สุดในระดับมาก โดยมีความเหมาะสมมากที่สุดด้านรูปทรง ผลิตภัณฑ์กระเป๋า และนำไปสอบถามความพึงพอใจผู้บริโภคต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากผ้าตีนจก ชาวไทยพวนแบบประยุกต์ พบว่าความพึงพอใจการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายตีนจกไทยพวน แบบประยุกต์ รูปแบบที่ 1 มีความพึงพอใจสูงที่สุดในระดับมาก โดยพิจารณาตามรายการพบว่าความทันสมัย มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ด้านต้นทุนหลังจากพัฒนารูปแบบกระเป๋าด้วยผ้าทอตีนจก ลวดลายประยุกต์ ผลิตภัณฑ์กระเป๋าแบบเดิมมีต้นทุนเฉลี่ยประมาณ 1,575-2,275 บาท หลังจากพัฒนารูปแบบกระเป๋าด้วยผ้าทอตีนจกลวดลายประยุกต์แล้ว ผลิตภัณฑ์กระเป๋ามีต้นทุนเฉลี่ยประมาณ 700-1,050 บาท ซึ่งมีต้นทุนลดลง 45% จากต้นทุนเดิม

คำสำคัญ: ฝ้ายประดิษฐ์ ฝ้ายหมักโคลน ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ คีตฮู้

Abstract

This research aims to develop product from Applied Teenjok pattern of Thai Phuan people. The sample group was 30 members of weaving group and 3 places of business obtained by using purposive sampling, as well as 169 consumers and tourists visiting Hadsiew Sub-district, Si Satchanalai District, Sukhothai Province within 3 months. Research tools were interview form on Teenjok pattern and Teejok fabric product, questionnaire responded by the experts on appropriateness of product design from applied Teenjok pattern of Thai Phuan people in Hadsiew Sub-district Municipality, Si Satchanalai District, Sukhothai Province, questionnaire on satisfaction of consumers towards product development from applied Teenjok fabric of Thai Phuan people in Hadsiew Sub-district Municipality, Si Satchanalai District, Sukhothai Province, and Textile Test. Statistics used in this research were mean and Standard Deviation.

The results revealed that the former bag design had the problem on usability because Teenjok pattern's surface was not plane surface therefore some threads may attach with other things while being used due to behaviors on touching and rubbing of consumers leading to torn and scaly pattern with paler color that is inconvenient for using. In addition, since

the cost of former design causes expensive price of this bag product, it could be distributed in specific group. As a result, the researcher had an idea to develop product by weaving local cotton, i.e., cotton dyed from natural fermented mud, with artificial cotton in different proportion. Subsequently, woven was tested to have property of resistance to rubbing and softness caused by light. It was found that woven fabric with 70% of artificial cotton threads and 30% of threads of cotton dyed from natural fermented mud. This fabric turned to have the highest level for resistance against rubbing and softness caused by light and it is made as bags under the concept of “Kued Hu” integrated with design trend obtained from 2017 Textile Trend Report Spring/Summer. The bag product is designed into 3 styles before being evaluated by 3 experts on bag product designed and developed from applied Teenjok fabric. It was found that appropriateness of the first design was in the highest level on bag shape. Subsequently, satisfaction of consumers towards bag product developed from applied Teenjok fabric of Thai Phuan people was obtained from questionnaire responded by consumers. It was found that satisfaction on the first design of bag product from applied Teenjok pattern of Thai Phuan people was in high level. When considering on each item, it was found that satisfaction on modernity was in the highest level while satisfaction on cost was in high level, i.e., after developing bag design from applied Teenjok pattern, the cost of this product was reduced from average amount of 1,575-2,275 baht to be 700-1,050 baht considered to be lower by 45% from former cost.

Keywords: artificial cotton, cotton dyed from natural fermented mud, product from applied Teenjok pattern of Thai Phuan people, Kued Hoo

บทนำ

การทอผ้าเป็นหัตถกรรมและศิลปะอย่างหนึ่งที่มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ เนื่องจากการทอผ้าเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของมนุษย์ เป็นการผลิตเครื่องนุ่งห่มซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่สำคัญของมนุษย์นอกจากนี้การทอผ้ายังถือเป็นงานศิลปะประเภทหนึ่ง เนื่องจากการทอผ้าในแต่ละกลุ่มชนล้วนมีรูปแบบลวดลายของผืนผ้าที่แตกต่างกัน ซึ่งรูปแบบและลวดลายบนผืนผ้าจะบ่งบอกเรื่องเล่าหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านระยะเวลามายาวนาน รวมทั้งยังบ่งบอกถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรม ความเชื่อ ความเป็นมาของกลุ่มชนนั้นๆ โดยลวดลายและสัญลักษณ์เหล่านี้ บางลายก็มีชื่อเรียกสืบต่อกันมาหลายชั่วคน บางลวดลายก็มีชื่อเป็นภาษาท้องถิ่น ซึ่งหากเรารู้จักสังเกตและศึกษาเปรียบเทียบแล้วก็จะเข้าใจลวดลายและสัญลักษณ์ในผ้าพื้นเมืองของไทยได้มากขึ้น และมองเห็นคุณค่าได้ลึกซึ้งขึ้น

ในปัจจุบันการทอผ้าพื้นบ้านพื้นเมืองหลายแห่งยังคงทอวดลายแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะในชุมชนที่มีเชื้อสายชาติพันธุ์บางกลุ่มที่กระจายตัวกันอยู่ในภาคต่างๆ ของประเทศไทย การทอผ้าในภาคเหนือตอนล่าง (จังหวัดแพร่ พิจิตร อุตรดิตถ์และสุโขทัย) ซึ่งมีกลุ่มชนชาวไทยยวนและชาวไทยลาวอพยพไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในช่วงระยะเวลาต่างๆ ของประวัติศาสตร์ไทย โดยเฉพาะพวกไทยลาวนั้นมีหลายเผ่า เช่น พวน โข่ง ผู้ไท ครั่ง ฯลฯ ซึ่งอพยพย้ายถิ่นเข้ามา พวกไทยลาวนี้ยังรักษาวัฒนธรรมและเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นไว้ได้ โดยเฉพาะลวดลายที่ตกแต่งบนผืนผ้าซึ่งจะมีลักษณะและสีสันแตกต่างกัน (สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. 2559)

จากการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ของสถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอพบว่า จุดอ่อนของหัตถกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มการผลิตจำกัดอยู่ในระดับวิสาหกิจชุมชน ทำให้ผลิตได้ในจำนวนน้อย ผู้ผลิตในส่วนต้นน้ำและปลายน้ำขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และไม่ได้รับการสนับสนุนที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังขาดการกระตุ้นความต้องการของตลาดในประเทศ ส่งผลให้ให้มีตลาดจำกัดเฉพาะกลุ่ม (Niche) ผู้บริโภคยังไม่นิยมหรือตระหนักในคุณค่าของผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาไทยมากนัก ขณะที่ชุมชนเองก็มักผลิตสินค้ารูปแบบเดิม ขาดการพัฒนาสินค้า สินค้าไม่หลากหลายและไม่มีความโดดเด่นแตกต่างจากคู่แข่ง ควบคุมมาตรฐานการผลิตยาก เนื่องจากเป็นสินค้าทำมือขาดแคลนวัตถุดิบ เช่น ไหม และฝ้าย นอกจากนี้ยังขาดความสนับสนุนของภาครัฐ และขาดหน่วยงานเจ้าภาพในการผลักดันอุตสาหกรรมนี้ให้เติบโต (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ, 2558. วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม : 504)

กลุ่มทอผ้าเทศบาลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ก่อตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 มีสมาชิกในกลุ่มจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นการรวมตัวของคนในตำบลหาดเสี้ยว ภายใต้การสนับสนุนจากเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว โดยมีจุดประสงค์เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่คนในชุมชนท้องถิ่นนอกเหนือจากการทำงานด้านเกษตรกรรม และเพื่อสืบทอดภูมิปัญญาการทอผ้าพื้นเมือง ซึ่งมีลวดลายการทอผ้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น (รุ่งอรุณ คำโหมง ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 กรกฎาคม 2557)

จากการประชุมร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ เทศบาลตำบลหาดเสี้ยว พบว่ากลุ่มทอผ้าและสถานประกอบการมีความต้องการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าส่งไปใช้งานได้ง่ายและสะดวกมากขึ้น เนื่องจากผลิตภัณฑ์กระเป๋ารูปแบบเดิม เมื่อผู้บริโภคนำผลิตภัณฑ์กระเป๋าส่งไปใช้งานเส้นฝ้ายที่เกิดจากการทอผ้าตีนจกที่มีพื้นผิวไม่เรียบทั้งผืนจะไปเกี่ยวเกาะกับสิ่งต่างๆ และจากพฤติกรรมการสัมผัสและขัดถูของผู้บริโภค ทำให้ลวดลายเกิดความเสียหายขาด เป็นขุย และมีสีจางลง ซึ่งไม่สะดวกต่อการใช้งาน ประกอบกับผลิตภัณฑ์กระเป๋ารูปแบบเดิมมีราคาค่อนข้างสูง ส่งผลให้จำหน่ายได้เฉพาะกลุ่ม จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีเป้าหมายเพื่อออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าส่งไปใช้จากผ้าทอตีนจกที่มีพื้นผิวเรียบ มีความคงทนต่อการจางลงของสีเมื่อกระทบกับแสงแดด และพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าส่งไปใช้ให้มีต้นทุนที่ถูกกว่าเดิม โดยใช้แนวโน้มการออกแบบ ทั้งเป็นการขับเคลื่อนทางด้านเศรษฐกิจภายในชุมชน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากขวดพลาสติกจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ขอบเขตของประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 3 กลุ่มคือ

- 1) กลุ่มทอผ้าเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- 2) สถานประกอบการร้านค้าตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- 3) ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว ณ ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในรอบ

3 เดือน จำนวน 300 คน

1.2 ขอบเขตกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือกลุ่มทอผ้าเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว สถานประกอบการ ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว ณ อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 อ้างอิงใน นิรัช สุดสังข์. 2548 : 48-49) โดยจำนวนของประชากรเป็นหลักร้อยใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30 เปอร์เซนต์ ดังนั้นจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ

- 1) กลุ่มทอผ้าเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- 2) สถานประกอบการร้านค้าตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย
- 3) ผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว ณ ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในรอบ

3 เดือน จำนวน 169 คน (โอกาสที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 และระดับความเชื่อมั่น 95%) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากขวดพลาสติกจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ โดยใช้แนวคิด “คีตฐ์” ร่วมกับแนวโน้มการออกแบบปี 2017 Textile Trend Report Spring/Summer

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากขวดพลาสติกจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ สำหรับเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในโครงการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. แนวคิดของการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือการสร้างสรรคสิ่งใหม่การพัฒนาจากของเดิม รูปทรงของผลิตภัณฑ์ได้แนวคิดมาจากการพัฒนาแบบให้เข้ากับความต้องการของตลาดการโดยมีแนวคิด 5 ลักษณะ ดังนี้ (ธีระชัย สุขสด. 2544 : 77-79) ลักษณะที่เป็นแบบโบราณ ลักษณะแบบอมตะ ลักษณะแบบร่วมสมัย ลักษณะแบบทันสมัย และลักษณะแบบล้ำยุค

2. แนวคิดด้านการออกผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจกไทยพวนแบบประยุกต์ แนวโน้มการออกแบบปี 2017 Textile Trend Report Spring/Summer เป็นการใช้รูปแบบ รูปร่าง และเฉดสี มาใช้ในการออกแบบลวดลายให้มีความทันสมัย เข้ากับแนวโน้มของแฟชั่น และความต้องการของผู้บริโภค มีทั้งหมด 3 แนวทาง ดังนี้ (ประดิษฐ์ รัตนวิจิตรศิลป์. 2559 : 19-20)

1) Rudimentary refinement หมายถึง เรื่องความไม่สมบูรณ์แบบทำให้แตกต่างในอีกมุมหนึ่ง และดึงความน่าตื่นตื้นผ่านความเรียบง่ายโดยการใช้ขนาดและการเพิ่มปริมาตร ผสมผสานรูปแบบที่ยังดูดิบๆ แต่สร้างผ่านความประณีตละเอียดอ่อน

2) Gently irreverent หมายถึง เพิ่มการใช้เส้นสายและการตัดกันแบบใหม่ให้เกิดสมดุล ทดลองเปลี่ยนแปลงรูปทรง ใช้เส้นตกแต่งให้น่าสนใจ เน้นการใช้ความไม่เท่ากันสมดุล เพิ่มลูกเล่นให้สนุกสนานให้เกิดความสมบูรณ์แบบและนำไปสู่รูปแบบที่ดูมีรสนิยมที่ดี

3) Experimental romanticism หมายถึง การตกแต่งและประดับประดาเน้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสร้างสรรค์รูปแบบสำหรับการใช้งานได้ทุกวันผสานด้วยความเช็กซีที่ลงตัว เน้นความสบายที่มากควบคู่กับเสน่ห์น่าหลงใหล

3. แนวคิดด้านความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ ผู้วิจัยใช้แนวคิดเรื่องเกณฑ์การประเมินผลการออกแบบ ด้านความงาม โดยพิจารณาจาก (นวนน้อย บุญวงษ์. 2539) 1. ความงามในการจัดองค์ประกอบ 2. ความงามอย่างเหมาะสมกับประเภทของงาน 3. ความมีคุณค่า-ราคา 4. ความมีเอกลักษณ์น่าสนใจ 5. ความทันสมัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋า กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีในการผลิต

ขั้นที่ 2 ทดสอบสิ่งทอด้านคุณสมบัติด้านความคงทนต่อแสง ทดสอบตามมาตรฐาน ISO105-B02 : 2014 และความต้านทานต่อการขีดถูทดสอบตามมาตรฐาน ISO12947-2 : (1998) E

ขั้นที่ 3 ออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์

ขั้นที่ 4 ประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ เกี่ยวกับหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 ท่าน

ขั้นที่ 5 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ไม่ใช่ตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำผลที่ได้มาทดสอบความน่าเชื่อถือของสเกลด้วยการหาสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เพื่อหาความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริงต่อไป (กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2553 : 33-36)

ขั้นที่ 6 สอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- 1) แบบสัมภาษณ์ ใช้ในการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มทอผ้าเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว จำนวน 30 คน เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการผลิต
- 2) แบบทดสอบสิ่งทอด้านคุณสมบัติด้านความคงทนต่อแสง ทดสอบตามมาตรฐาน ISO105-B02 : 2014 และความต้านทานต่อการขัดถูทดสอบตามมาตรฐาน ISO12947-2 : (1998) E
- 3) แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจก แบบประยุกต์ เกี่ยวกับหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์แบบประยุกต์ จำนวน 3 ท่าน
- 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้บริโภคด้านการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจก แบบประยุกต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีการทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยประมวลข้อมูลเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1) ผลการศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าจากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ กลุ่มทอผ้าเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย

การทอผ้าชาวไทยพวน “ผ้าชิ้นตีนจก” ผ้าชิ้นตีนจกของชาวไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ หัวชิ้น คือ ส่วนบนของผ้าชิ้น ตัวชิ้น คือ ส่วนกลางของผ้าชิ้น ตีนชิ้น คือ ส่วนล่างของผ้าชิ้น ผ้าชิ้นตีนจกของชาวบ้านหาดเสี้ยว มีด้วยกันทั้งหมด 9 ลายหลัก คือ ลายเครือน้อย ลายเครือกลาง ลายเครือใหญ่ ลายมวนสิบก ลายสิบกสองหน้อยตัด ลายน้าอ่าง ลายสองท้อง ลายแปดขอและลายสี่ขอ ซึ่งนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เครื่องแต่งกาย กระเป๋า เน้นไท ของตกแต่งบ้าน ซึ่งผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่ยังมีรูปแบบที่เฉพาะตัวไม่หลากหลาย จึงมีผู้บริโภคเฉพาะกลุ่มที่ส่วนใหญ่เป็นผู้บริโภคอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป และผลิตภัณฑ์ที่มีปัญหามากที่สุดคือผลิตภัณฑ์กระเป๋า ซึ่งมีปัญหาในการใช้งานเนื่องจากผ้าทอตีนจกมีพื้นผิวที่ไม่เรียบเสมอกันทั้งผืน เมื่อผู้บริคนำผลิตภัณฑ์กระเป๋าไปใช้งานเส้นฝ้ายที่เกิดจากการทอจะไปเกี่ยวเกาะกับสิ่งต่างๆ และจากพฤติกรรมกรรมการสัมผัสและขัดถูของผู้บริโภค ทำให้ลวดลายเกิดความเสียหายขาดเป็นขุย และมีสีจาง ซึ่งไม่สะดวกต่อการใช้งาน ประกอบกับผลิตภัณฑ์กระเป๋ามีราคาที่ค่อนข้างสูง ซึ่งส่งผลให้จำหน่ายได้เฉพาะกลุ่ม

2) ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไข

จากการวิเคราะห์การพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป๋าลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย พบว่า ข้อจำกัดของผ้าตีนจกคือลวดลายผ้าตีนจก มีความละเอียดประณีต และเทคนิคในการทอโดยการจกทั้งผืนและเป็นลวดลายต่อเนื่องกัน ส่งผลให้พื้นผิวของผ้าไม่เรียบเสมอกันทั้งผืน ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการพัฒนาผ้าทอ โดยผสมเส้นฝ้ายที่มีในท้องถิ่น เนื่องจากว่าการแก้ไขปัญหาจะต้องเป็นแนวทางที่ไม่เพิ่มต้นทุน ไม่เพิ่มขั้นตอน และไม่กระทบต่อกระบวนการผลิตผ้าทอตามวิถีชุมชน โดยใช้การผสมผสานเส้นฝ้ายหมักโคลนกับเส้นฝ้ายประดิษฐ์และการออกแบบลวดลาย เพื่อเพิ่มคุณสมบัติของผ้าทอ ให้มีความคงทนต่อการขัดถู และคงทนต่อการอ่อนตัวของสี ของแสง เพื่อเพิ่มคุณสมบัติของผ้าทอให้สามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายมากขึ้น โดยผสมในอัตราส่วนที่แตกต่างกัน คือ

ตารางที่ 1 แสดงสัดส่วนการใช้เส้นฝ้ายเส้นฝ้ายประดิษฐ์กับเส้นฝ้ายหมักโคลน (100%)

ลายผ้า	รูปแบบผ้าทอ	อัตราส่วน	
		เส้นฝ้ายประดิษฐ์	เส้นฝ้ายหมักโคลน
1		70%	30%
2		50%	50%
3		30%	70%
4		100%	0%

ด้านผลิตภัณฑ์กระเป๋าคือเพิ่มราคาจำหน่ายค่อนข้างสูงเฉลี่ยราคาประมาณ (1,000 บาท-3,500 บาท) เนื่องจากราคาวัตถุดิบหลักคือผ้าทอตีนจกราคาเฉลี่ย 1,500 บาท ต่อ 1 เมตร ซึ่งเมื่อนำมาแปรรูปส่งผลให้ราคาต้นทุนสูงขึ้นตามลำดับ ผู้วิจัยจึงมีแนวทางนำผ้าทอตีนจกลวดลายประยุกต์ด้วยเทคนิคการทอแบบดอบบีที่มีราคาเฉลี่ย 300 บาท ต่อ 1 เมตร มาพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์กระเป๋ารูปแบบที่หลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในกลุ่มอื่น และมีต้นทุนที่ต่ำกว่าเดิม

3) การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบผ้าทอตีนจกลวดลายประยุกต์

การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการทดสอบผ้าทอตีนจกลวดลายประยุกต์ (เส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลน) เพื่อเปรียบเทียบกับผ้าทอจากเส้นด้ายประดิษฐ์ ด้านคุณสมบัติด้านความคงทนต่อแสง ทดสอบตามมาตรฐาน ISO105-B02 : 2014 และความต้านทานต่อการขัดถูทดสอบตาม มาตรฐาน ISO12947-2 : (1998) E เพื่อเปรียบเทียบคุณสมบัติของเส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลน ในการนำเส้นฝ้ายมาใช้ในการทอผ้า ที่มีผลต่อการนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์กระเป๋าคือได้ผล ดังนี้

ตารางที่ 2 ด้านความคงทนของสี ต่อแสง ทดสอบตามมาตรฐาน ISO105-B02 : 2014

ลายผ้า	รูปแบบผ้าทอ	อัตราส่วน		สีเปลี่ยน จากเดิม (ระดับ)
		เส้นฝ้าย ประดิษฐ์	เส้นฝ้าย หมักโคลน	
1		70%	30%	5
2		50%	50%	4-5
3		30%	70%	4-5
4		100%	-	4-5

อ้างอิงหมายเลขทดสอบ 29990 วันที่ 07/08/60

เครื่องทดสอบ : ATLAS XENON ACE WEATHER-OMETER MODEL Ci3000+

อัตราความคงทนของสีต่อแสงมีค่าระดับจาก 1 (มีความคงทนต่ำสุด)-8 (มีความคงทนสูงสุด)

ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

จากการทดสอบความคงทนของสี ต่อแสงเส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลนเมื่อนำมาทอเป็นผืนผ้า พบว่า ผ้าทอลายที่ 1 มีความคงทนของสี ต่อแสงเปลี่ยนแปลงจากเดิม มากที่สุด ระดับ 5 รองลงมา คือ ผ้าทอลายที่ 2 ผ้าทอลายที่ 3 และผ้าทอผ้าพื้น มีความคงทนของสี ต่อแสงเปลี่ยนแปลงจากเดิม ระดับ 4-5

ตารางที่ 3 ความต้านทานต่อการขัดถู ทดสอบตามมาตรฐาน ISO12947-2 : (1998) E

ลายผ้า	รูปแบบผ้าทอ	อัตราส่วน		จำนวนรอบ การขัดถู
		เส้นฝ้าย ประดิษฐ์	เส้นฝ้าย หมักโคลน	
1		70%	30%	9,000
2		50%	50%	9,000
3		30%	70%	8,000
4		100%	-	≤10,000

อ้างอิงหมายเลขทดสอบ 29990 วันที่ 07/08/60

เครื่องทดสอบ : Nu-MARTINDALE ABRARSION AND PILLING TESTER

น้ำหนักและแรงกดทับ : 9 กิโลปาสคาล

ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบ สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

จากการทดสอบความต้านทานต่อการขจัดถู เส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลนเมื่อนำมาทอเป็นผืนผ้า พบว่า ผ้าพื้นมีความต้านทานต่อการขจัดถู จากจำนวนรอบการขจัดถูที่ทำให้ชิ้นทดสอบขาด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จำนวนรอบค่าเฉลี่ย มากกว่า 10,000 รอบ รองลงมาคือ ผ้าทอลายที่ 1 และผ้าทอลายที่ 2 มีค่าเฉลี่ยจำนวนรอบค่าเฉลี่ย 9,000 รอบ และ ผ้าทอลายที่ 3 มีค่าเฉลี่ย จำนวนรอบค่าเฉลี่ย 8,000 รอบ

4) จากผลการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดสอบค่าความน่าเชื่อถือของสเกลด้วยการหาค่าสถิติสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค มีค่า 0.92 แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือยอมรับได้ ซึ่งแสดงในตารางที่ 4 (ค่า Coefficient ที่ชี้ว่าสเกลน่าเชื่อถือยอมรับได้ ควรมีค่ามากกว่า 0.7) (George, D., & Mallery, P. 2003 : 231)

ตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค เพื่อหาความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

Cronbach's alpha coefficient	จำนวนแบบสอบถาม
0.92	30

5) ผลการออกแบบผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจก

พบว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความร่วมสมัย และสอดคล้องกับการนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป่าโดยใช้แนวคิดของการออกแบบผลิตภัณฑ์แนวคิดของการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือการสร้างสรรสิ่งใหม่การพัฒนามาจากของเดิม รูปทรงลักษณะแบบร่วมสมัย คือ การออกแบบที่ผสมประสานกันระหว่างความล้ำสมัยหรือแบบเก่าผสมกันกับแบบที่ทันสมัย ผู้วิจัยได้ถอดจากนิยามของลักษณะแบบร่วมสมัย โดย “การออกแบบที่ผสมประสานกันระหว่างความล้ำสมัยหรือแบบเก่า” สื่อโดยใช้แนวคิด “คิดฮู้” ในการออกแบบ คำว่า คิดฮู้ ที่แปลว่า คิดถึง เหมือนการคิดถึงขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม การดำเนินชีวิตรวมถึงการใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว ลวดลายผ้าทอที่สืบต่อกันมาอย่างยาวนานตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ ซึ่งปัจจุบันคนรุ่นใหม่ได้มีการกลืนกลายของการใช้วัฒนธรรมประเพณี การดำเนินชีวิตรวมถึงการใช้ภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทยพวนบ้านหาดเสี้ยว และลวดลายผ้าทอที่สืบต่อกันมาอย่างยาวนาน ดังนั้น คำว่า คิดฮู้ จึงเป็นสิ่งที่จะบ่งบอกถึงการคิดถึงเรื่องราวที่เป็นกลิ่นอายของวัฒนธรรมการใช้ชีวิตแบบดั้งเดิมของชาวไทยพวน ผู้วิจัยจึงใช้ คำว่า คิดฮู้ มาใช้เป็นตัวสื่อเรื่องราวของชาวไทยพวนผ่านลวดลาย ที่ปัจจุบันคนรุ่นใหม่ไม่นำมาปฏิบัติและนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยสื่อจากการใช้ผ้าทอลวดลายประยุกต์ชาวไทยพวนเป็นวัตถุดิบหลัก 60% ส่วน “แบบที่ทันสมัย” ผู้วิจัยได้ใช้แนวโน้มการออกแบบปี ค.ศ.2017 Textile Trend Report Spring/Summer โดยสื่อจากรูปทรงและรูปแบบตามแนวโน้มปี ค.ศ.2017 คือ เป็นกระเป่าที่เกิดจากการผสมผสานการถักทอหรือการสานกระเป่าถักขนาดเล็ก กระเป่าคาดเอวที่ตกแต่งด้วยโซ่ และมีสายสะพายที่เป็นเทปทอ ผ้าทอขนาดใหญ่ และใช้วัตถุดิบหนังเทียบ 40% มาผสมผสานการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป่า 3 รูปแบบ จากนั้นนำไปสอบถามความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจกแบบประยุกต์ชาวไทยพวน

รูปแบบที่ 1 รูปแบบที่ 2 และรูปแบบที่ 3

และนำไปสอบถามความพึงพอใจผู้บริโภคต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากการผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ สำหรับเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ของกลุ่มทอผ้าสถานประกอบการ และผู้บริโภคและนักท่องเที่ยว ณ ตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ในรอบ 3 เดือน จำนวน 169 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ พบว่าความพึงพอใจการออกแบบผลิตภัณฑ์ผ้าจากทอลายตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ รูปแบบที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.85) โดยพิจารณาตามรายการพบว่าความทันสมัยมีระดับความพึงพอใจมากที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.88)

การอภิปรายผล

1) ผลทดสอบความคงทนของสี ต่อแสง

ผลทดสอบความคงทนของสี ต่อแสงเส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลนเมื่อนำมาทอเป็นผืนผ้า พบว่า ผ้าทอลายที่ 1 มีความคงทนของสี ต่อแสงเปลี่ยนแปลงจากเดิม มากที่สุด ระดับ 5 รองลงมา ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบผ้าทอที่มีวัตถุติดหลักคือ เส้นฝ้ายประดิษฐ์ และเส้นฝ้ายหมักโคลน กับเส้นด้ายประดิษฐ์ อย่างเดียว 100% พบว่า เส้นด้ายที่มีการผสมผสานเส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลน (70% : 30%) มีการคงทนของสี ต่อแสงมากกว่า ฉะนั้นเพื่อส่งผลให้ประสิทธิภาพด้านการอ่อนตัวของสีจากแสงในการนำเส้นฝ้ายไปใช้เป็นแนวทางในการทอผ้านั้น ควรจะใช้อัตราส่วนในปริมาณ (70% : 30%) ขึ้นไป จึงจะเหมาะสมกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ต้องทนต่อแสงแดด

2) ผลทดสอบความต้านทานต่อการขูด

ผลทดสอบความต้านทานต่อการขูดเส้นฝ้ายประดิษฐ์และเส้นฝ้ายหมักโคลนเมื่อนำมาทอเป็นผืนผ้า พบว่า ผ้าพื้นมีความต้านทานต่อการขูด จากจำนวนรอบการขูดที่ทำให้ชิ้นทดสอบขาด มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด จำนวนรอบค่าเฉลี่ย มากกว่า 10,000 รอบ ฉะนั้นเมื่อเปรียบเทียบความต้านทานต่อการขูด ผ้าทอที่มีวัตถุติดหลักคือ เส้นฝ้ายประดิษฐ์ และเส้นฝ้ายหมักโคลน กับเส้นฝ้ายประดิษฐ์ พบว่า ผ้าทอลายที่ 4 ที่มีวัตถุติดหลักคือเส้นฝ้ายประดิษฐ์ 100% มีความต้านทานต่อการขูด มากกว่าผ้าทอที่ใช้เส้นฝ้ายหมักโคลน กับเส้นฝ้ายประดิษฐ์ ฉะนั้นเพื่อส่งผลให้ประสิทธิภาพด้านการขูด ในการนำเส้นฝ้ายไปใช้เป็นแนวทางในการทอผ้านั้น

ควรจะใช้อัตราส่วนในปริมาณ 100% จึงเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคด้านการสัมผัสและการซัสดุ

จากผลการทดสอบความคงทนของสี ต่อแสง และการต้านทานต่อการซัสดุ โดยการผสมผสานเส้นฝ้ายประดิษฐ์ และเส้นฝ้ายหมักโคลน และแนวทางการออกแบบลวดลายที่จะส่งผลให้มีคุณสมบัติความคงทนของสี ต่อแสง และการต้านทานต่อการซัสดุเพิ่มขึ้น โดยเป็นวิธีที่ไม่ฝืนแนวทางปฏิบัติเดิมของทางกลุ่ม เป็นวิธีการปฏิบัติตั้งแต่ดั้งเดิม ไม่เพิ่มขึ้นตอน ไม่กระทบต่อต้นทุน ไม่ต้องใช้สารเคมีที่จะส่งผลอันตรายต่อผู้บริโภคและผู้ผลิต อีกทั้งยังสามารถเป็นแนวทางในการนำไปขยายผลให้แก่กลุ่มทอผ้าภายในตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัยได้อย่างมีนัยสำคัญ

3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากทอผ้าตีนจก

ในด้านราคาต้นทุน จากราคาผลิตภัณฑ์กระเป่าเดิมราคาจำหน่ายค่อนข้างสูงเฉลี่ยราคาประมาณ (1,800 บาท-3,500 บาท) และราคาต้นทุนอยู่ที่ประมาณ 45%-90% เนื่องจากราคาวัตถุดิบหลักคือผ้าทอตีนจกราคาเฉลี่ย 1,500 บาท ต่อ 1 เมตร เมื่อนำมาแปรรูปส่งผลให้ราคาต้นทุนสูงขึ้นตามลำดับ ผู้วิจัยจึงมีแนวทางนำผ้าทอตีนจกลวดลายประยุกต์ด้วยเทคนิคการทอแบบตอปปี้ที่มีราคาเฉลี่ย 300 บาท ต่อ 1 เมตร มาพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์กระเป่าให้มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค ส่งผลให้สามารถเพิ่มฐานผู้บริโภคให้กว้างมากขึ้นกว่าเดิม และมีต้นทุนที่ถูกลงกว่าเดิม พบว่า จากผลิตภัณฑ์กระเป่ารูปแบบเดิมที่มีราคาต้นทุน 1,575-2,275 บาท หลังจากพัฒนาปรับเปลี่ยนกระเป่าด้วยผ้าทอตีนจกลวดลายประยุกต์แล้ว ผลิตภัณฑ์กระเป่าที่แปรรูปมีต้นทุนเฉลี่ยประมาณ 700-1,050 บาท ซึ่งมีต้นทุนลดลง 45% จากต้นทุนเดิม ส่งผลให้เมื่อจำหน่ายในราคาเท่าเดิมจะมีกำไรเพิ่มขึ้นมาอีก 15%

4) การประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป่าจากการผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์สำหรับเทศบาลตำบลหาดเสี้ยว อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์กระเป่าจากการผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ พบว่า ความพึงพอใจของผู้บริโภคต่อการออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป่าจากลวดลายผ้าตีนจกไทยพวนแบบประยุกต์ มีความพึงพอใจรูปแบบที่ 1 อยู่ในระดับมากที่สุด โดยพิจารณาตามรายการพบว่าความทันสมัย มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ จูรีวรรณ จันพลา และคณะ (2554 : บทคัดย่อ) โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทยทรงดำเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มตามแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ในลักษณะของวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทยทรงดำของลูกค้าเป้าหมายใน 5 พื้นที่พบว่ากลุ่มลูกค้าเป้าหมายส่วนใหญ่เห็นว่าผลิตภัณฑ์ผ้าทอไทยทรงดำส่วนใหญ่มีปัญหาดังนี้ 1) สถานที่จำหน่ายอยู่ห่างไกล 2) มีสินค้าให้เลือกน้อยชนิด 3) รูปแบบ/รูปทรงไม่ทันสมัย 4) ประโยชน์ใช้สอยที่น้อย 5) ราคาไม่เหมาะสม และ 6) ดูแลรักษายาก

ข้อเสนอแนะ

- 1) ด้านการออกแบบลวดลาย ครั้งนี้มุ่งเน้นด้านการออกแบบลวดลายผ้าให้มีความทันสมัยและด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์เอกลักษณ์ที่สื่อถึงลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนมากขึ้น
- 2) ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ควรเพิ่มคุณสมบัติเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติเหมาะสมกับการใช้งานในยุคปัจจุบัน เช่น ทำนาโนกันน้ำ เป็นต้น
- 3) ด้านการตลาดควรมีการต่อยอดด้านการตลาดผู้บริโภคให้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากลวดลายผ้าตีนจกชาวไทยพวนแบบประยุกต์ ต่าบลหาดเสี้ยวอำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย” ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง

- ธีระชัย สุขสด. (2544). การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- นวลแข ปาลิวนิช. (2557). ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย. กรุงเทพฯ : ยูเอ็ด.
- ประดิษฐ์ รัตนวิจิตรศิลป์. (2559). Fashion & Textile Trend Report Spring/Summer 2017. วารสาร Thai Textile and Fashion OUTLOOK. 18(1), 19-20.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2547). แนวการศึกษาค้นคว้าวิจัยระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ. (2558). วิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา www.thaitextile.org
- _____. (2559). ศูนย์วิเคราะห์ทดสอบสิ่งทอ : www.thaitextile.org. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา www.thaitextile.org
- สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน. เล่มที่ 21. (2559). กรุงเทพฯ : โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.
- อังกาบ บุญสูง. (2559). การศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายชุมชนหัตถกรรมจักสานจังหวัดอุตรดิตถ์. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. 11(2), 404-418.
- Omni-Theory Infash Forward Trend Spring/Summer 2017 (2559). Bangkok : Thailand Institute of Fashion Research.